

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і кримінології**

Затверджено

на засіданні кафедри кримінального права і кримінології
юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № __ від 17 грудня 2024 р.)

Завідувач кафедри _____ доц. В.І. Маркін

**Силабус з навчальної дисципліни
«КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ
БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ»,
що викладається в межах ОПП «Право»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності № 081 Право**

Львів

Назва дисципліни	Кримінально-правові та кримінологічні засоби боротьби з тероризмом
Адреса викладання дисципліни	79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14 (юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	<u>Юридичний факультет</u> Кафедра кримінального права і кримінології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 Право Спеціальність 081 Право
Викладач дисципліни	Ждиняк Наталія Петрівна , кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права і кримінології
Контактна інформація викладача	Місце знаходження: юридичний факультет, кафедра кримінального права і кримінології, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-205, тел. (032) 239-44-82 Ждиняк Наталія Петрівна: nataliya.zhdynyak@lnu.edu.ua, https://law.lnu.edu.ua/employee/zhdynyak-nataliya-petrivna
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	<u>Адреса:</u> юридичний факультет, кафедра кримінального права і кримінології, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-205 Ждиняк Наталія Петрівна: Консультації проводяться: щосереди, 13:15–15:15 год. Окрім цього, за попередньою домовленістю з викладачем можуть проводитися консультації в день проведення лекцій/практичних занять. Також можливі онлайн консультації через Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати в Телеграм або на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	https://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-kryminalnoho-prava-ta-kryminolohiji
Інформація про дисципліну	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для розуміння кримінально-правових та кримінологічних засобів боротьби з тероризмом. Тому у курсі представлено як огляд нормативно-правової регламентації складів відповідних правопорушень, так і процесів та інструментів, які потрібні для належної їх кримінально-правової оцінки та вирішення питань кримінальної відповідальності за їх вчинення.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Кримінально-правові та кримінологічні засоби боротьби з тероризмом» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 081 Право для освітньо-професійної програми «Право», яка викладається у I семестрі студентам другого (магістерського) рівня вищої освіти в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Кримінально-правові та кримінологічні засоби боротьби з тероризмом» є ознайомлення студентів з теоретичними та прикладними проблемами кримінально-правових та кримінологічних засобів боротьби з тероризмом та шляхами їх вирішення у теорії кримінального права, кримінології, правозастосовній практиці та законодавстві. Вивчення дисципліни «Кримінально-правові та кримінологічні засоби боротьби з тероризмом» має на меті формування:

	<p style="text-align: center;">загальних компетентностей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) здатності до абстрактного і логічного мислення з метою узагальнення конкретних практичних кримінально-правових ситуацій, а також здатності до критичного осмислення, аналізу та синтезу конкретних життєвих обставин, що дасть можливість визначити обґрунтованість застосування кримінально-правових та кримінологічних засобів боротьби з тероризмом; 2) здатності на основі наявних юридично значущих фактів, що стосуються особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, що становить прояви тероризму, приймати неупереджені та обґрунтовані рішення про можливість звільнення її від кримінальної відповідальності та покарання; <p style="text-align: center;">спеціальних компетентностей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) здатності ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування, зокрема при вирішенні питань кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, що становлять прояви тероризму, виходячи зі змісту принципів права та правових цінностей, ефективно оперувати інтерпретаційно-правовими актами у правозастосовній діяльності. 2) здатності обґрунтовувати та мотивувати правові рішення про застосування до особи, що вчинила кримінальне правопорушення, що становить прояви тероризму конкретної кримінально-правової норми, підстави звільнення від кримінальної відповідальності та покарання; давати юридичну аргументацію вибору конкретної кваліфікуючої ознаки за вчинення кримінального правопорушення, що становить прояви тероризму; <p>Вивчення курсу «Кримінально-правові та кримінологічні засоби боротьби з тероризмом» забезпечує досягнення таких результатів навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вміння обґрунтовано формулювати та доносити свою правову позицію, вирішуючи складні правові проблеми, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи на користь своєї позиції, зокрема щодо кримінально-правової оцінки діяння особи, що вчинила кримінальне правопорушення, що становить прояви тероризму, вирішення проблемних питань кримінально-правової кваліфікації; 2) вміння дискутувати щодо сутності та природи кримінальних правопорушень що становлять прояви тероризму, проблем практики її функціонування, пропонувати та обґрунтовувати варіанти їх розв'язання, зокрема щодо підстав застосування звільнення від кримінальної відповідальності та покарання особи, що вчинила кримінальне правопорушення, що становить прояви тероризму.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з тероризмом : навч. посібник / за заг. ред. проф. В. В. Коваленка. К. : Видавничий дім «Скіф», 2013. 584 с.

2. Васілін М. М. Кримінальна відповідальність за сприяння вчиненню терористичного акту : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Луганськ, 2014. 197с.
3. Данилевський А.О. Кримінальна відповідальність за матеріальне, організаційне чи інше сприяння створенню або діяльності терористичної групи чи терористичної організації: монографія. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. 232 с.
4. Демидова Л. Поняття „терористична група” і „терористична організація” (продовження дискусії про їх ознаки). Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 15 грудня 2017 року). Уклад.: Севрук Ю. Г., Попов Г. В., Лісова Н. В. Київ : Національна академія прокуратури України. 2018. С. 180-186.
5. Драний В. В. Кримінально-правова характеристика фінансування тероризму : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Національна академія внутрішніх справ. Київ. 2013. 18 с.
6. Ємельянов В.П., Новікова Л.В., Семікін М.В. Терористичні злочини: кримінально-правова характеристика та питання вдосконалення антитерористичного законодавства : монографія / За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. В.П. Ємельянова. Х. : вид-во «Кроссруд», 2007. 216 с.
7. Зеленецький В. С., В. П. Ємельянов, В. Я. Настюк та ін. Проблеми систематизації та комплексного розвитку антитерористичного законодавства України : моногр. / За заг. ред. В. С. Зеленецького та В. П. Ємельянова. Харків. Право. 2008. 96 с.
8. Іванов Ю. А. Міжнародно-правове регулювання боротьби з тероризмом у сучасних умовах : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. Національна академія наук України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. К. 2000. 16 с.
9. Ізетов А. Е. Втягнення у вчинення терористичного акту: кримінально-правове дослідження : монограф. / За заг. ред. В.П. Ємельянова. Харків : Право, 105 2010. 174 с.
10. Канцір В., Сенкевич І. Сучасне розуміння поняття тероризму. Вісник Національного університету „Львівська політехніка”. Серія : Юридичні науки : збірник наукових праць. Випуск 865. 2017. С. 449–456.
11. Кириченко О.В., Чорний О.М., Шамара О.В. Протидія терористичним актам в Україні: кримінально-правові та кримінологічні засади : монограф. Дніпро : Дніпров. гум. ун-т, ЛІРА, 2022. 181 с.
12. Костенко О. Тероризм: поняття, причини, умови, профілактика. Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 30 вересня 2016 р. Київ, 2016. С. 179–181.
13. Кубальський В. Н. Кримінально-правові проблеми протидії тероризму : дис. канд. юрид. наук : 12.00.08. НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. Київ, 2007. 199 с.

	<p>14. Семикін М. В. Кримінальна відповідальність за створення терористичної групи або терористичної організації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Національний ун-т внутрішніх справ. Харків, 2004. 20 с.</p> <p>15. Семикін М.В. Створення терористичної групи чи терористичної організації: кримінально-правове дослідження. Х. : Видавництво НАВСУ, 2003. 145 с.</p> <p>16. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навч. пос. / За заг. ред. В. К. Грищука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. 328 с.</p> <p>17. Терористичні злочини: кримінально-правова характеристика та питання вдосконалення антитерористичного законодавства : монографія / За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. В. П. Ємельянова. Харків : Кроссруд. 2007. 216 с. 145.</p> <p>18. Фесенко Є. В. Проблеми кримінально-правової протидії тероризму в Україні. Часопис Академії адвокатури України. 2014. Т. 7. № 4. С. 72–76.</p> <p>19. Форос А. В. Кримінально-правові ознаки терористичного акту. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія Юриспруденція. 2014. № 12. Т. 2. С. 120–122.</p> <p>20. Шамара О. В. Відповідальність за здійснення терористичної діяльності за кримінальним законодавством України : моногр. Київ : Видавничий дім Артек, 2014. 280 с.</p> <p>21. Laquer W. Terrorism. L.: Micheael Joseph, 1977. 251 p.</p> <p>22. Terrorism: Theory and practice / Alexander Y. Boulder: Westview press, 1979. 280 p.</p>
<p>Обсяг навчальної дисципліни</p>	<p>32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій та 16 годин практичних занять. Самостійна робота – 88 годин. Загальний обсяг навчальної дисципліни – 120 годин / 4 кредити ECTS.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після вивчення цієї навчальної дисципліни студент буде:</p> <p style="text-align: center;">знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття кримінальних правопорушень, що становлять прояви тероризму, характеристику об’єктивних та суб’єктивних ознак цих кримінальних правопорушень; - оптимальні науково обґрунтовані шляхи подолання проблем кримінально-правової кваліфікації у практичній діяльності юриста; - зміст правових висновків Верховного Суду України та Верховного Суду щодо кримінальних правопорушень, що становлять прояви тероризму; <p style="text-align: center;">вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - критично оцінювати наукові позиції, ідеї, щодо кримінально-правових та кримінологічних засобів боротьби з тероризмом, аналізувати та застосовувати відповідні нормативно-правові акти та правозастосовну практику; - шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, що дасть можливість своєчасно виявити та розв’язати проблеми, пов’язані із кримінально-правовими та кримінологічними засобами боротьби з тероризмом; - обґрунтовано формулювати свою правову позицію у кримінальному праві з використанням норм чинного законодавства

	<p>та правозастосовної практики, а також наявних теоретичних підходів щодо кримінально-правових та кримінологічних засобів боротьби з тероризмом;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мотивувати правові рішення стосовно кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, що становлять прояви тероризму, а також звільнення від кримінальної відповідальності та покарання з погляду чинного законодавства та позицій судової практики. - дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання з використанням кримінально-правових норм, що регламентують кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення, що становлять прояви тероризму.
Ключові слова	Терористичний акт; кримінальні правопорушення; кримінальна відповідальність; звільнення від кримінальної відповідальності та покарання
Формат навчальної дисципліни	Очний /заочний
	Проведення лекцій і практичних занять; проведення консультацій для кращого розуміння тем
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття кримінальних правопорушень, що становлять прояви тероризму. 2. Загальна характеристика кримінальних правопорушень, що становлять прояви тероризму 3. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень, що становлять прояви тероризму. 4. Диференціація кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення, що становлять прояви тероризму. 5. Заходи кримінально-правового характеру, які застосовуються за вчинення кримінальних правопорушень, що становлять прояви тероризму. 6. Проблеми реалізації кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення, що становлять прояви тероризму. 7. Міжнародне співробітництво України у сфері боротьби з тероризмом. 8. Кримінологічні засоби боротьби з тероризмом.
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру Оцінка за залік є сумою визначеної середньої оцінки за поточну успішність студента та оцінки за модульний контроль
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін: «Кримінальне право України. Загальна частина», «Кримінальне право України. Особлива частина», «Кримінологія» достатніх для сприйняття категоріального апарату, що використовується у вивченні навчального матеріалу в рамках дисципліни «Кримінально-правові та кримінологічні засоби боротьби з тероризмом», розуміння законодавчих джерел та судової практики.
Навчальні методи та техніки, які будуть	Методи навчання: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання, групова

<p>використовуватися під час викладання навчальної дисципліни</p>	<p>дискусія, опрацювання аналітичних завдань, підготовка експертних висновків із проблемних питань, ділові/рольові ігри; кейс-стаді, дебати, виконання наукових робіт, практика з майбутньої професії, самостійна робота з літературою, Інтернет-ресурсами (самонавчання), методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп.</p> <p>Освітні технології: інформаційно-комунікативні технології, аудіовізуальні технології, інтерактивні та мережеві технології, контекстного навчання, ситуативного моделювання, проектні технології, навчання як дослідження, модульно-блочного навчання.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Студенти можуть використовувати власні технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідних нормативно-правових актів та джерел судової практики, а також під час виконання індивідуальних завдань і під час роботи на занятті.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>поточний контроль</u> (усні відповіді на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів; • <u>модульний контроль</u>: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів; <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, письмова правова позиція, конспект промови).</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи студент в узгоджені з викладачем строки повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які виносилися на практичне заняття, на якому студент був відсутній.</p>

	<p>Література. Література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, за можливості буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, а також бали, одержані за підсумками модульного контролю. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p><u>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</u></p>
<p>Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)</p>	<p>Перелік питань та завдань на модуль будуть розміщені на веб-сторінці кафедри кримінального права і кримінології.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості дисципліни буде надано по завершенню вивчення навчальної дисципліни.</p>